

Historia muzyki Renesansu

Nazwa Wydziału	Wydział Historyczny
Nazwa jednostki prowadzącej moduł	Instytut Muzykologii
Nazwa modułu kształcenia	Historia muzyki Renesansu
Kod modułu	H 221
Język kształcenia	polski
Efekty kształcenia dla modułu kształcenia	<u>Wiedza. Student zna:</u> • podstawowe pojęcia związane polifonią renesansu • podstawowe gatunki i techniki polifonii średniowiecza w Europie oraz najwybitniejszych ówczesnych kompozytorów europejskich i polskich • główne tendencje przemian twórczości wielogłosowej XV-XVI w. <u>Umiejętności. Student potrafi:</u> • kojarzyć typowe dla epoki nurty i zjawiska muzyczne z określonymi ośrodkami i twórcami • wyjaśnić podstawowe pojęcia muzyczne związane z tym okresem muzycznym • klasyfikować twórczość danego nurtu muzycznego i wybranych kompozytorów • generalizować, dostrzegać tendencje ogólne i odróżniać je od zjawisk indywidualnych • zilustrować najważniejsze gatunki muzyczne, style i techniki kompozytorskie epoki odpowiednio dobranymi przykładami kompozycji • analizować główne gatunki i formy • wyciągać wnioski z analizy wybranych utworów i skojarzyć je z wiedzą ogólną na temat muzyki badanej epoki • rozpoznać audytywnie wykorzystując kompozycję z danego zestawu utworów <u>Kompetencje społeczne. Student:</u> ○ zna ograniczony zakres swojej wiedzy oraz posiadanych umiejętności
Typ modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny)	obowiązkowy
Rok studiów	1 Studia I stopnia, stacjonarne
Semestr	2
Imię i nazwisko osoby/osób prowadzących moduł	Zofia Fabiańska, Piotr Wilk
Imię i nazwisko osoby/osób egzaminującej/egzaminujących bądź udzielającej zaliczenia, w przypadku gdy nie jest to osoba prowadząca dany moduł	
Sposób realizacji	Zajęcia wymagające bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i studentów
Wymagania wstępne i dodatkowe	Znajomość historii muzyki Średniowiecza
Rodzaj i liczba godzin zajęć	Wykład: 15

dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i studentów, gdy w danym module przewidziane są takie zajęcia	Ćwiczenia: 60 <u>Łącznie: 75</u>
Liczba punktów ECTS przypisana modułowi	8
Bilans punktów ECTS	Udział w zajęciach: 2 Bieżące przygotowanie do ćwiczeń: 3 Przygotowanie do egzaminu: 3
Stosowane metody dydaktyczne	Metody podające: ○ wykład informacyjny ○ prezentacja multimedialna Metody problemowe: ○ wykład problemowy z użyciem komputera Metody praktyczne: ○ ćwiczenia z użyciem komputera, sprzętu audio i wideo
Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów kształcenia uzyskanych przez studentów	○ Dwa kolokwia pisemne z zagadnień cząstkowych ○ Pisemny test polegający na audytywnym rozpoznaniu dzieł muzycznych epoki średniowiecza
Forma i warunki zaliczenia modułu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia, a także forma i warunki zaliczenia poszczególnych zajęć wchodzących w zakres danego modułu	<u>Warunki zaliczenia ćwiczeń:</u> ○ czynny udział w ćwiczeniach (dopuszczalne są dwie nieobecności); ○ samodzielne przygotowanie analiz zadanych utworów na poszczególne ćwiczenia, ○ Uzyskanie pozytywnej średniej oceny z kolokwiów cząstkowych; ○ zaliczenie pisemnego testu odsłuchowego <u>Warunki zaliczenia modułu:</u> ○ uzyskanie zaliczenia ćwiczeń ○ Egzamin pisemny.
Treści modułu kształcenia	<u>Wykład:</u> <u>Gatunki polifonii wokalne</u> Wstęp: pojęcie renesansu (w muzyce powszechnej i polskiej) w historiografii muzycznej; periodyzacja epoki; główne ośrodki muzyczne; techniki kompozytorskie i faktury. 1. Motet. (a) Wprowadzenie: motet w epoce renesansu – tendencje przemian, odmiany i techniki. (b) Twórczość motetowa: Guillaume’a Dufaya, Johanna Ockeghema, Jacoba Obrechta, Josquina des Prés, Nicolasa Gomberta, Adriana Willaerta, Orlanda di Lasso, Giovanniego P. da Palestrina. (c) Motet w Polsce: twórczość I. poł. XVI w.: kompozycje Jerzego Libana z Legnicy, Sebastiana z Felsztyna; utwory zawarte w tabulaturach; kompozycje z II poł. XVI w. i przełomu XVI i XVII w.: Jakuba Sowy, Marcina Warteckiego, Tomasza Szadka, Walenty Gawara, Marcina Paligonusa, Jan Branta; Wacława z Szamotuł, Marcina Leopolda; Mikołaja Zieleńskiego. 2. Msza. (a) Wprowadzenie: msza w epoce renesansu – tendencje przemian, odmiany i techniki. (b) Twórczość mszalna Guillaume’a Dufaya, Johanna Ockeghema, Jacoba

	Obrechta, Josquina des Prés, Nicolasa Gomberta, Orlanda di Lasso, Giovanniego P. da Palestrina. (c) Msza w zabytkach polskich (tabulatury organowe z I. poł. XVI w.: recepcja repertuaru europejskiego, intawolacje, twórczość rodzima); zachowane kompozycje z II poł. XVI w.: Marcina Leopoldy, Tomasza Szadka, Krzysztofa Borka, Krzysztofa Klabona i in. 3. Pieśń / chanson i jej odmiany. Twórczość: Guillaume’a Dufaya, Gillesa Binchois, Josquina des Pres, Clementa Janequina des Prés, Orlanda di Lasso. 4. Madrygał renesansowy i jego odmiany stylistyczne. Twórczość: Filipa Verdelota, Costanza Festy, Jacoba Archadelta; Cipriana de Rore, Orlanda di Lasso, Giaches’a de Wert; Luki Marenzia, Carla Gesualda di Venosa, Claudia Monteverdiego (księgi I-III). 5. Pieśń wielogłosowa w Polsce: twórczość Wacława z Szamotuł, Cypriana Bazylika i Mikołaja Gomółki; kompozycje „madrygałowe”. Ćwiczenia: 1. Muzyka angielska i burgundzka I połowy XV w.: Dunstable, Dufay, Binchois, Busnoys, Ghiseghem 2. Muzyka franko-flamandzka XV i XVI w.: Ockeghem, Obrecht, Josquin, Gombert, Willaert, Verdelot, Arcadelt, Rore, Wert 3. Klasycy polifonii: Palestrina i Lasso 4. Szkoła wenecka: Andrea i Giovanni Gabrieli 5. Szkoła hiszpańska: Morales i Victoria 6. Muzyka polska: Leopoldita, Szadek, W. z Szamotuł, Borek, Gomółka, M. z Krakowa 7. Pieśń, madrygał i gatunki pokrewne 8. Muzyka instrumentalna, tańce polskie 9. Teoria muzyki: Tinctoris, Gaffurius, Pareja, Aaron, Vicentino, Zarlino, Galilei
Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego modułu	<u>Literatura podstawowa:</u> Gustave Reese: <i>Music in the Renaissance</i>, Nowy Jork 1954; Howard M. Brown, <i>Music in the Renaissance</i>, New Jersey 1976; Allan W. Atlas: <i>Renaissance Music</i>, Nowy Jork 1998; Allan W. Atlas: <i>Anthology of Renaissance Music</i>, Nowy Jork 1998 (nuty); Katarzyna Morawska: <i>Renesans 1500 – 1600</i>, <Historia muzyki polskiej> t. 2, Warszawa 1994. Jerzy Morawski, Piotr Poźniak (red.): <i>Musica antiqua polonica. Renesans</i>, t. 1 – <i>Motet</i>, t. 2 – <i>Msza</i>, t. 3 – <i>Pieśni</i>, t. 4 – <i>Muzyka na instr. klawisz</i>; t. 5 – <i>Muzyka lutniowa</i>; t. 6 – <i>Kameralistyka instr.</i>; t. 7 – <i>Tańce</i>, Kraków 1993-1994; Artykuły w <i>Encyklopedii Muzycznej PWM</i> (część biograficzna), dotyczące kompozytorów, których twórczość jest omawiana na wykładach; Józef M. Chomiński, Krystyna Wilkowska-Chomińska: <i>Formy muzyczne</i>, t. III: <i>Pieśń</i>; t. V: <i>Wielkie formy wokalne</i>, Kraków

	1974, 1984; Piotr Poźniak: <i>Muzyka XV-XVI wieku i pojęcie Renesansu w historiografii muzycznej</i>, Kraków 2000. <u>Literatura uzupełniająca:</u> Richard Taruskin: <i>The Oxford History of Western Music</i>, t. I, Nowy Jork 2005; Leeman L. Perkins: <i>Music in the Age of Renaissance</i>, Nowy Jork 1999; <i>New Oxford History of Music</i>, t. III-IV, 1954, 1960; Ludwig Fincher (red.): <i>Die Musik des 15. und 16. Jahrhunderts</i>, <Neues Handbuch der Musikwissenschaft>, t. III, Laaber 1989-1990; Piotr Poźniak: <i>Repertuar polskiej muzyki wokalne w epoce Renesansu. Studium kontekstualno-analityczne</i>, Kraków 1999; Józef Chomiński: <i>Historia harmonii i kontrapunktu</i>, t. I (Okres burgundzki), t. II, Kraków 1958, 1962; Alfred Einstein: <i>The Italian Madrigal</i>, Nowy Jork 1949; Zofia Dobrzańska: [rec.] Bernhard Meier „Die Tonarten der klassischen Vokalpolyphonie”, „Muzyka” 1983 nr 3; Agnieszka Leszczyńska: <i>Melodyka niderlandzka w polifonii Josquina, Obrechta i La Rue</i>, Warszawa 1997; Enrico Fubini: <i>Historia estetyki muzycznej</i>, Kraków 1997 (rozdz. VI). P. Poźniak, <i>Symbolika liczb w twórczości Wacława z Szamotuł i M. Zieleńskiego</i>, w: <i>Muzykologia krakowska 1911-1986</i>, red. E. Dziębowska, Kraków 1987 P. Poźniak, <i>Technika parodiowania w mszy T. Szadka</i>, „Roczniki Teologiczno-Kanoniczne” t. XXXIV, z. 7, 1987 P. Poźniak, <i>Word-Painting in the Fifth Book of Motets by Palestrina</i>, „Musica Iagellonica” II, 1997 H. Feicht, <i>Polifonia renesansu</i>, Kraków 1976 Z. Dobrzańska, <i>Izorytmiczna koncepcja dzieła muzycznego</i>, Kraków 1988 Z. Dobrzańska, <i>Modalność w polifonii Renesansu</i>, RM 1983 nr 13
Wymiar, zasady i forma odbywania praktyk, w przypadku, gdy program kształcenia przewiduje praktyki	